

OBSAH

Předmluva: Liviovi předchůdci (Část 1)

TITUS LIVIUS:

DĚJINY ŘÍMSKÉ OD ZALOŽENÍ MĚSTA

KNIHA V

Obležení města Vei, římský zimní tábor a odpor tribunů lidu 25 // Veliká řeč Appia Claudia 28 // Zavedení žoldu u jezdců 34 // Ztráta Anxuru 36 // Capena, Faliskové, nová válka s Vejskými 36 // Soud senátu a tribunů lidu o porážce u Vej 38 // Situace na frontách 44 // První plebej tribunem vojenským s mocí konsulskou 45 // Dobytí Anxuru. Další plebejové tribuny vojenskými s mocí konsulskou 46 // Mor v Římě 46 // Úspěchy Římanů ve válce s Vejskými 47 // Volba patricijských tribunů 48 // Jezero Albanské 49 // Válka s etruským městem Tarquiniemi 50 // Výrok delfské věštírny 51 // Sjezd Etrusků. Úmysl pomoci Vejským 52 // Volba nových tribunů vojenských 53 // Porážka Římanů v boji proti Kapenským a Faliskům 54 // Diktatura Marka Furia Camilla a dobytí Vejí 55 // Camillův triumf 62 // Mír s Volsky a Aequy 64 // Kolonizace města Vejí 64 // Kapitulace Falerií. Camillova vojenská čest 67 // Dar Apollónu do Delf 72 // Vojenská výprava proti Aequům 73 // Volba konsulů 74 // Plán přestěhování části Římanů do Vej 74 // Vnitřní poměry. Válka s Aequy, Volsinskými a Salpiny 77 // Vyhnanství Furia Camilla 78 // Příchod Gallů do Itálie 79 // První setkání Římanů

s Gally 82 // Válka Římanů s Gally 84 // Gallové v Římě 87 // Pokus Gallů dobýt Kapitolu 93 // Pobití Gallů u Ardey 94 // Úspěchy Římanů v bojích s Etrusky 96 // Situace v Římě 97 // Camillus diktátorem 98 // Kapitolské husy 99 // Mor mezi Gally, hlad na Capitoliu 100 // Camillus zachráncem Říma 102 // Opatření senátu 103 // Řeč Marka Furia Camilla proti přesídlení Římanů do Vejí 104 //

KNIHA VI

Úvod k událostem od „druhého počátku“ města 113 // Vnitřní obnova města 114 // Hrozba války s Volsky a s Aequy. Vítězný diktátor Camillus 115 // Zákrok Římanů na obranu města Sutria 117 // Camillův triumf. Obnova Říma. Volby vojenských tribunů 118 // Boje s etruskými městy 119 // Snaha o parcelaci pozemků. Zasvěcení chrámů 120 // Starosti s nepřáteli antijskými. Úlohy Camillovy 121 // Válečné úspěchy Camillovy 123 // Camillus obléhá Antium 126 // Camillus dobyl města Nepete 128 // Starosti s Latiny, Volsky a Herniky 128 // Marcus Manlius Capitolinus 129 // Vítězný průběh války s Volsky a jejich spojenci 130 // Nepokoje pro dluhy v Římě. Manliova popularita 133 // Spory Manlioovy a jeho soudní proces 135 // Dohra války s Volsky 140 // Pobuřující řeč Manlioova 140 // Manlioova tragická smrt 143 // Volskové a jejich spojenci v nové válce s Římany 146 // Válečné starosti. Starý vojevůdce Marcus Furius Camillus 148 // Vojevůdce Lucius Furius a jeho soupeřství s Camillem 149 // Vítězství nad Volsky po těžkém boji 151 // Pokoření Tuskulských 153 // Smířlivost Camillova k poddanému městu 155 // Volby úředníků. Tribunové se zastávají zadlužených 156 // Vnitřní rozbroje vyvolávají i zahraniční války 158 // Druhá bitva nad řekou Allii. Pokoření města Praeneste 159 // Nezdár ve válce

s Volsky 161 // Příznivý obrat ve válce s Volsky 163 // Antijští a Latinové 164 // Zmatky pro dluhy trvají 166 // Doklad společenské nerovnosti — Marcus Fabius Ambustus 167 // Spory pro dluhy, parcelaci pozemků a tribunskou pravomoc 168 // Pomoc spojeneckému městu Tusculu 170 // Taktika patricijů v bojích s plebeji o pozemkovou politiku 170 // Úsilí tribunů lidu o plebejský konsulát 171 // Průtahy v jednání o zákonech prospěšných plebejům 173 // Zásah Camillův proti plebejům 174 // Vytvalé úsilí tribunů lidu Licinia a Sextia 176 // Řeč Appia Claudia Crassa proti zájmům tribunů lidu 177 // Úspěchy plebejů na cestě ke konsulátu. Souboj Tita Manlia s Gallem 183 // Lucius Sextius prvním konsulem z plebejů. Smír obou stran 184 //

KNIHA VII

Zavedení praetury a kurulské aedility 185 // Morová rána. Počátky divadelních her 186 // Smír s hněvem bohů 188 // Proces s Luciem Manliem 189 // Propast na fóru, Curtiova oběť, zažehnání hrozby 191 // První plebejský konsul ve válce s Herniky 192 // Boje s Gally. Souboj Tita Manlia Torquata 196 // Boje s Tiburskými 198 // Vítězný konec válek s Herniky, Gally a Tiburskými 199 // Válečné poplachy v Římě 200 // Nové galské vpády 201 // Spor o taktiku mezi diktátorem a veliteli 202 // Moudré ustoupení diktátorovo a jeho válečná lest 204 // Porážka Gallů 205 // Zdolání jiných odbojných kmenů. Zákrok proti volebním rejďům a lichvářům 206 // Tarquinijsí a jejich ohňové zbraně 208 // Diktátor z plebejů, spory patricijů a plebejů o úřední funkce 209 // Válečné úspěchy venku — neklid doma 212 // Spory tribunů s diktátorem. Zadlužení obyvatel 215 // Spory o obsazování censury 216 // Boje s Gally neustávají 217 // Souboj Marka Valeria Corvina s Gallem 221 // Titus Manlius Torquatus

diktátor, válečník a moudrý konsul 223 // Aurunkové. Chrám bohyně Monety 225 // Samnité a Campanové 226 // Corvinus jako velitel ve válce se Samnity 231 // Porážka Samnitů 234 // Publius Decius Mus — znamenitý vojevůdce 236 // Ukončení bojů se Samnity 241 // Italské kmeny se poddávají Římu. Uspořádání poměrů v Campanii 243 // Obnovení kázně ve vojsku 244 // Titus Quinctius 246 // Uklidnění v armádě. Marcus Valerius Corvus 247 // Uspořádání vnitřních poměrů smírem 250 //

KNIHA VIII

Starosti s Volsky a Samnity 252 // Odpadnutí Campanů a Latinů 254 // Jeden konsul z Latinů 256 // Řeč Latina Annia v Římě. Jeho smrt 257 // Válka s Latiny 260 // Titus Manlius dal popravit syna 261 // Výzbroj, taktika a organizace římského vojska 265 // Publius Decius Mus se obětuje za vlast 267 // Vítězství nad Latiny 269 // Obřad zasvěcení se bohům 270 // Dozvuky války s Latiny 271 // Zákony prospěšné lidu 274 // Otcové odkládají řešení vnitřních nesnází. Podrobení Latia 275 // Řeč Camillova o Latinech 276 // Úprava politických poměrů v Latii 277 // Vnitřní spory a války v Latii řeší Římané 279 // Zásahy Římanů v Campanii. Zakládání osad 280 // Starosti se Samnity a Gally 281 // Mor a proces s travičkami v Římě 282 // Volskové se poddali, konflikt s Privernskými 284 // Jednání ohledně Privernských 287 // Palaeopolis 289 // Alexandr Épeirský 292 // Samnité 294 // Tarentum 296 // Zákrok proti lichvářům v Římě 297 // Vestinové 298 // Diktátorská disciplína ve vojsku 300 // Mírnost diktátorova přinesla vítězství nad Samnity 310 // Pokoření Apulů 312 // Tuskulští prosí za mír 313 // Obratná taktika konečně zlomila moc Samnitů 313 // Nespolehlivost pramenů i tradice 317 //

KNIHA IX

Kritická situace Římanů v soutěskách Caudijských 318 //
Jednání o mír se Sabiny 323 // Hanba poraženým! 326 //
Město Řím truchlí nad porážkou 327 // Vojevůdce Spu-
rius Postumius se zodpovídá 329 // Vydání provinilců
Samnitům 333 // Právní spory a řečnické závody 334 //
Při nezdaru vyjednávání je nutné rozhodnutí válkou
336 // V bitevní linii se Samnity 337 // Zakročení Tarent-
ských 339 // Srážka 340 // Samnité musí vyjednávat
341 // Válečná dohra 342 // Znameníť vojevůdce 343 //
Co kdyby Alexandr Veliký válčil s Římany? 344 // Řím-
ský řád ve střední Itálii 351 // Stíhání neposlušných, od-
bojní Samnité 352 // Obratná řeč diktátorova vede k úspě-
chu 355 // Obtížné obléhání Sory 356 // Kruté potrestání
odboje 357 // Vyhlazení Ausonských 358 // Osada Lu-
cerie 359 // Zrada v Capui? 359 // Zrádné plány Samnitů
zmařeny 361 // Neklidní Etruskové. Protekce při volbách
úředníků 364 // Stávka pištců 366 // Válečná lest Samni-
tů zdolána statečností Římanů 367 // Etruskové —
zatvrzelí zasněvenci smrti 369 // Řeč tribuna Publia Sem-
pronie na obranu lidovlády 371 // Etruskové znovu zdo-
láni 374 // Průzkum Ciminského hvozdu 375 // Rozšíření
konfliktu podmanilo další kmemy 377 // Manévr římského
loďstva 379 // Osobní neshody velitelů ustupují zájmu
státu 379 // Umbrové a znovu Etruskové 381 // Nádhe-
ra výstroje samnitského vojska 382 // Bitvu rozhoduje
statečnost a ctířádost 383 // Stálý neklid ve střední Itálii
385 // Pletichy uvnitř — úspěchy vně města 387 // Také
Hernikové si troufají 388 // Mírové dílo 391 // Samnité
zaměstnávají římské vojsko 392 // Nedůvěra k sabinským
diplomatem 393 // Není proč stát o římské občanství
394 // Doklady plebejské svobodomyšlnosti 395 // Politi-
ka strany poctivého lidu 397 //

KNIHA X

Klid pro zavádění osad 398 // Řecké loďstvo v Itálii 399 // Neklid v okolí, také společenské rozpory ve městech 401 // Trapná porážka podřízeného velitele 401 // Lest nastrojená Etrusky 402 // Diktátorova obratná taktika 403 // Etruskové podruhé zlomeni 404 // Plebejové získali úplnou rovnoprávnost s patricijí 405 // Proč by si plebejové nezasloužili kněžské hodnosti? 406 // Zákony prospěšné plebejům i obci 409 // Válečné starosti ovlivňují volby 410 // Obratné dobytí Nequina 411 // Tajná smlouva etrusko-gallská 411 // Samnité hrozí druhou válkou 413 // Lukanové prosí o ochranu v senátě 413 // Drzá odpověď Samnitů Římanům vede ke srážce 414 // Skromný kandidát konsulátu 415 // Apulové chtěli využít tísně Římanů 419 // Patricijové znovu stojí o obě konsulská místa 420 // Samnité vyjednávají válečnou koalici s Etrusky 420 // Římané jednájí mečem 422 // Nepřátelé Říma si podali ruce 423 // Osobní rozpory římských vojevůdců 424 // V bitvě se vojevůdci předstihují 426 // Vojáci nebo lupiči? 428 // Vzpoura zajatců v táboře 429 // Osady upevňují římské panství 430 // Jaké jsou vlastnosti zdatných konsulů? 431 // Chrámek počestnosti plebejských žen 433 // Užitečné stavby z pokut lichvářů 434 // Zájem státu musí rozhodovat v osobních sporech konsulů 434 // Také v poli především svornost vojevůdců 437 // Také senát a sněm řeší situaci 438 // Vpád gallských Senonů sjednotil všechny 439 // V bitevní linii proti gallské koalici 441 // Věštné znamení ještě nerozhodlo bitvu 441 // Útok gallských válečných vozů. Publius Decius se obětuje 443 // Oběť Deciova nebyla marná 444 // Šťastný konec bojů v Etrurii 446 // „Zdlouhavé války nezdolaly ona tvrdá srdce“ 447 // Zoufalá odvaha spojených ne-

přátel 449 // Protiakce římských velitelů 451 // Samnitě už sami proti druhému vojsku 452 // Poslední marný vzdor 456 // Spory o právo na triumf 457 // Jak si Liviovy prameny odporují 458 // Strašidelná přísaha samnitských vojáků 459 // Římané si raději hledí boje 460 // „I skrze pozlacené štíty Samnitů proniká římský oštěp“ 461 // Vojevůdce L. Papirius dbá na věštná znamení bohů 462 // Bitvu rozhoduje vojín uvědoměním, vojevůdce důmyslem 464 // Rozličná technika dobývání měst 466 // Vyznamenání zasloužilých 469 // Poslední města v Samniu kladou marný odpor 469 // Slavnostní triumfy konsulů nad Samnity 472 // Sčítání lidu. Římské hry. Bůh Aesculapius povolán z Řecka 474 //

Poznámky a vysvětlivky	477
Seznam vlastních jmen	552
Jména konsulů	569
Mapky	40—41
	56—57